

ԱՄՍԱՎԵՐՁԻ ՀԱՆԳԵՄՆԵՐ Ս. ԱԹՈՌՈՅ ՎԱՐԺԱՐԱՆԱՅ

Ա. — Ս. Թարգմանչաց Մանկապարտեզի

Կիրակի, 6 Յուլիսի Կ. Վ. Ժամը 3.30ին, Ժառանգ. վարժարանի բակի հինառուրց մայրիկն Ներքև հաստատուած շարժական բնմէն վրայ տեղի ունեցաւ Ս. Թարգմանչաց Մանկապարտեզի ամալերջի հանդէսը՝ նախագահութեամբ Ամեն. ընտրեալ Ս. Պատրիարք Զօր, և ի ներկայութեան Միաբանութեան անդամներուն և Ժողովուրդի բաղմութեան:

Մէկ ու կէս ժամերու ընթացքին, Մանկապարտեզի փոքրիկները յաջորդաբար և յաջող կերպով կատարեցին արտասանութիւններ (հայերէն, արաբերէն և անգլերէն լեզուներով), երգեր, պարեր, մարզանքներ, և այլն, որոնք ի յայտ կը բերէին վարժարանի Տեսութեան հոգածութեան ու Մանկապարտեզի ուսուցչական կազմին տարուան մը նուիրեալ ու խնամքոտ աշխատանքին արդասիրքը:

Հանդէսի աւարտին, Ամեն. ընտրեալ Ս. Պատրիարքը բաժնեց Մանկապարտեզի 32 ընթացաւարտ փոքրիկներուն վկայականները, և տալէ ետք անոնց իր պատգամն ու օրհնութիւնը փակեց հանդէսը «Պահպանիչ»-ով ու Տէրունական աղօթքի երգեցողութեամբ:

Բ. — Հերոսման Ոգգ. Վարժարանի, Ամման

13 Յուլիս, Կիրակի առաւօտեան ժամը 10ին, Ամմանի Բէքա Սինէմային մէջ կատարուեցաւ տեղւոյն Հեթումեան ազգային երկսեռ վարժարանի ամալերջի հանդէսը՝ նախագահութեամբ Գեր. Տ. Ուրբէն Եպս. Քէմհանեանի, ներկայ էր խումն բաղմութիւն Ժողովրդեան:

Հանդէսը տեւեց աւելի քան երեք ժամեր, որոնց ընթացքին հանդիսականները վայելցին վարժարանի աշակերտութեան կողմէ եղած պարերը, երգերը, արտասանութիւններն ու ուղեծները, վարժարանի Տեսուչ Զօր. Տ. Անուշաւան Վրդ. կարգաց վարժարանի միամեայ դործունէութեան տեղեկագիրը Ապա, Գեր. Նախագահ Ս. Հայրը կատարեց Նախակրթարանի 6 և Մանկապարտեզի 19 շրջանաւարտներու վկայականներու և յաջող աշակերտներու մրցանակներու բաշխումը ու իր փական խօսքէն ետք տուաւ իր օրհնութիւնը վարժարանի ուսանողութեան:

Գ. — Ս. Թարգմանչաց Նախակրթարանի և Երկրորդական րամբի

Նոյն երեկոյեան ժամը 6.30ին, Ժառ. վարժարանի հանդիսարանին մէջ տեղի ունեցաւ Ս. Թ. Նախակրթարանի և երկրորդական րամբի ամալերջի հանդէսը՝ նախագահութեամբ Ամեն. ընտրեալ Ս. Պատրիարք Զօր, ներկայ էր բովանդակ Միաբանութիւնն ու ծնողներու և Ժողովուրդի հոծ բաղմութիւն:

Հանդէսը սկսաւ «Միք դարգարեցիլն»՝ Թարգմանչաց շարականի երգեցողութեամբ, որմէ ետք իրադործուեցաւ աւելի քան երկու քու կէս ժամերու տեսութեամբ հոս յայտագիր մը, երկրորդական րամբի ընթացաւարտներէն ոմանք րանախօսեցին, իսկ ուրիշներ կարգացին ինքնագիր շարագրութիւններ, հայերէն, արաբերէն և անգլերէն լեզուներով, նոյն լեզուներով եղան նաև արտասանութիւններ, կատարուեցան նոյնպէս խմբերգներ՝ ղեկավարութեամբ Պր. Սահակ Կալայանեանի, ինչպէս նաև խմբական արտասանութիւն: Հանդէսի երկրորդ մասին, շրջանաւարտներու կողմէն երգուած «Ջրածնայի երգէն» և կարգացուած աղերսէն ետք, Տեսուչ Զօր. Տ. Կիրակ Վրդ. կարգաց վարժարանի միամեայ դործունէութեան Տեղեկագիրը՝ զոր պրիմէ ամբողջութեամբ կուտանք ստորև:

«1957-1958 դպրոցական տարեմակի հանդիսաւոր այս պահուն Զեզ կը ներկայացնեն տեղեկագիրը մեր դպրոցական մէկ տարուան կրթական աշխատանքին, զոր աշխատեցանք կարելի չափով արդիւնաւոր ընծայել:

Առակներսիւն: — 1957 Հոկտ. 1ին վերաբացուեցաւ Ս. Թարգմանչաց վարժարանը, 370 երկսեռ աշակերտներով, որոնց 183ը մանչեր, իսկ 187ը աղջիկներ էին: Այս թիւէն 53ը — 37 աղջիկ և 16 մանչ — հետեւեցան մեր երկրորդական կարգերու դասընթացներուն, 246ը — 126 մանչ և 120 աղջիկ — Նախակրթարանի դասընթացներուն, իսկ 71ը — 41 մանչ և 30 աղջիկ — Մանկապարտեզի դասընթացներուն: Աշակերտութեան թիւին զգալի պակասը նախորդ տարիներէն արգիւնք է երուսաղէմեանկ Ժողովուրդի կարեւոր թիւով գաղթին ղէպի Ամերիկա և կամ այլուր:

Ուսուցչական կազմ: — Այս տարի մեր ուսուցչական կազմին թիւն էր 30: Անոնցմէ ութը Ս. Յակոբեանց Միաբանութեան անդամ եկեղեցականներ են, որոնք կը ծառայեն անվարձ ու յօշտարկամ սիրով:

Գնահատանքի խօսք ունիմ միայն մեր սիրելի ուսուցիչներուն համար, բոլորն ալ որակաւոր, ազնիւ, զոհաբերող ու նուիրուած, որոնց բարի համագործակցութիւնը մեր կրթական գործի վերելքին մէջ ունի իր աջառու տեղն ու զիրքը:

Կրթական-ուսումնական: — Հրճուանքի զգացումներով միայն կրնանք արձանագրել որ այս երկրորդ տարին է որ իր լրումին հասած է մեր երկրորդական վարժարանի ծրագրին իրագործելու: Մեր ուսումնասէր բայց նւթական միժուած, Մեր ուսումնասէր Նախակրթարանի ջոցներէ զուրկ աշակերտները Նախակրթարանի շրջանը աւարտելէ յետոյ այլևս չունին անուսմունք մնալու մտահոգութիւնն ու տառապանքը:

ինչ որ եղաւ՝ մեր շրջանէն շատերուն համար՝ Տարուէ տարի նշանակալից կերպով կը շատնայ թիւը մեր Երկրորդական վարժարանի աշակերտներուն ու կարգերը կը ստանան հետզհետէ աւելի հաստատուն և յստակ դիմագիծ ու ձև։

Թէ՛ անցեալ և թէ՛ այս տարի, մեր Երկրորդական կարգերու շրջանաւարտները մասնակցեցան նաև Անգլիական G. C. E. (General Certificate of Education) քննութեան։ Անցեալ տարուան մասնակցողները յաջողեցան հետեւեալ նիւթերուն մէջ. — Հայերէն, Արաբերէն, Թուարանութիւն, Գրաճաշիւ և Երկրաչափութիւն։ Իսկ այս տարի մեր Երկրորդական կարգերուն տուած 8 շրջանաւարտներէն եօթը՝ մասնակցեցան նոյն քննութեան։ Արդիւնքը յայտնի կ'ըլլայ Սեպտեմբրին։

Նախակրթարանն ու Մանկապարտէզը նախնապէս եղան մեր խնամքին և ուշադրութեան առարկան. մեր կարելին ըրած ենք որպէսզի մեր աշակերտներուն համար զպրոցը ըլլայ փնտռուած շրջանակ մը, իսկ մեր ուսուցումները որքան կարելի է դիւրամատչելի և սիրելի։

Այս տարի կրկնապատիկ ընդարձակեցինք մեր գիտական դասերու յատուկ տարրաւուծաբանի դործիքներու հաւաքածոն, ու յառաջիկայ տարւոյն ընթացքին նախատեսուած 'կրկնապատիկ նոր ընդարձակումի համար արդէն իսկ կատարած ենք նոր ապսպրանք։

Մանկապարտէզը հոխացուցինք մանուկներուն սիրելի մանկավարժական նորութիւններով ու խաղալիքներով, որոնք պիտի դիւրացնեն մանուկներու դաստիարակութիւնը։ Յարմարուելու համար տեղւոյն կառավարական և այլ զպրոցներու կրթական գրութեան, ինչպէս նաև մեր զպրոցէն ներս ուսումնական տարեշրջաններուն աւելի լաւ դասաւորութիւն մը ըրած ըլլալու համար, Մանկապարտէզի Ծաղիկ դասարանը, որուն կրթական մակարդակը անցեալ տարիներուն հասցուցած էինք Նախակրթարանի Ա. դասարանի կրթական մակարդակին, այս տարի դասաւորեցինք Նախակրթարանի կարգին որպէս Առաջին դասարան։ Այս հասկացողութեամբ ալ Երկրորդը կոչուեցաւ Երրորդ և այսպէս շարունակաբար մինչև Զ. դասարան որ կոչուեցաւ Երկրորդական Ա. դասարան, և որ ունի Երկ. Ա. դասարանի մը անհրաժեշտ կրթական մակարդակը։ Այս փոփոխութիւններով, մեր Երկրորդական բաժինը ունեցաւ հինգ կարգեր, մինչ Մանկապարտէզն ալ տարի մը զեղչուելով ունեցաւ երկու կարգեր միայն։ Այս գրութեամբ, նոր աշակերտներուն վարժարան ընդունելութեան տարիքն ալ վերածուեցաւ 4էն 5ի։

Թէ՛ Նախակրթարանի և թէ Երկրորդական վարժարանին մէջ ուսուցուեցան երեք լեզուներ. Հայերէն, Արաբերէն, Անգլերէն։ Այս տարի ստիպուեցանք Ֆրանսերէնը զանց առնել, մեր բնականորոշած կրթական ծրագիրը թեթեւեղեցուցան հոգեւորութեամբ միայն։ Կրնանք ըսել որ լեզուներու ուսուցումը իր բարւոք ընթացքին մէջ է, ոչ միայն այս ուղղութեամբ թափուած անխնջ

աշխատանքներուն շնորհիւ, այլև այն պատճառաւ որ մեր ուսուցչական կազմէն ալ կարևոր թիւ մը կը բաղկանայ օտարներէ ու մեր աշակերտները ստիպուած են ունենալ օտար լեզուներու վարժութիւն։

1958 Յունիս 24-Յուլիս 2 տեղի ունեցան մեր ամառային քննութիւնները։ Մեր 370 աշակերտութեան 330ը յաջողութեամբ կը փոխեն իրենց դասարանները, մինչ 40 աշակերտներ կը կրկնեն իրենց դասարանները, կրթական մարդիկ մէկ իրենց անբաւարար աշխատութեան պատճառաւ։ Մտէն հետեւեցանք ու հսկեցինք մեր կրթական ծրագրի լաւագոյն իրագործման, տարւոյն ընթացքին քանիցս քննութեանէ անցուցինք բոլոր դասարաններու բոլոր աշակերտներու պարտականութիւնները, մեր նշմարած թերութիւնները զրաւորապէս յանձնեցինք ուսուցիչներու ուշադրութեան։

Մեր կրթական ծրագրին որպէս օժանդակ այս տարի սկիզբը դրինք զպրոցական գրադարանի մը, որ հետզհետէ պիտի ճոխացնենք։ Ասոր բարակից կերպով կրնանք յիշել որ արժարժեւոր համար հայեցի ոչակոյթին, պատմութեան ու հաւատքին սէրը, պատրաստել տունիք բաղմամբ և նկարներ, ազգային նշանաւոր դէմքերու, ղեպերու, գրադէսներու, դործիչներու, հայ արուեստի արժէքաւոր կոթողներու, հայրենի քաղաքներու և շէնքերու, որոնք յատուկ դասաւորումով մը պիտի զարդարեն մեր զպրոցի պատերը։

Ոգի, բարոյակամ ու կրօնակամ դասախաղութիւն. — Ինչ որ մեր զպրոցական ծրագրին և ձգտումներուն ամենէն էական և ամենէն դժուար իրագործելի մասն է։ Հայ մարդ, բայց լաւ մարդ, ահա մեր նշանաբանը։

Հայ մարդ, բայց մանաւանդ լաւ մարդ, լաւ բրիտոնեայ մարդ, կրօնական ու բարոյական առողջ դաստիարակութեամբ օժտուած։ Այս նպատակաւ բոլոր դասարաններու համար տունիք շարաթական քանի մը պահ կրօնքի դասը։ Մեր աշակերտները ամէն կիրակի և այլ տօնական առիթներով մեր առաջնորդութեամբ յաճախեցին եկեղեցի, ու յաճախ և այս տարի ամենէն աւելիով, անոնք մասնակցեցան եկեղեցական արարողութեանց։ Առ այս մեզի համար մեծ դիւրութիւն մը եղաւ Գեր. Լուսարարապետ Ս. Հօր կարգադրութեամբ 70 եկեղեցական նոր շապիկներու շինութիւնը, որով մեր աշակերտները լայն կարելիութիւն ունեցան մասնակցելու եկեղեցական հոգեպարար արարողութիւններուն։ Զարկ տուինք նոյն ատեն հոգի որ երաժշտութեան ուսուցման։ Ս. Զատկի, Ս. Ծննդեան և Թարգմանչաց զոյգ տօներուն առիթներով, տարին չորս անգամ, մեր աշակերտները մասնակից եղան Ս. Հաղորդութեան Խորհուրդին։ Մեր հրաւերով, նոյն հոգեպարար շնորհքին արժանացան նաև օտար Երկրորդական վարժարաններու հայ աշակերտները։

Ընդհանուր գոհունակութեան խօսք ունիմ մեր վարժարանի աշակերտութեան վարք ու բար-

քին չուրջ: մանաւանդ երբ բաղդատութեան կը զննէք այլ դպրոցներու աշակերտութեան հետ, մերինները կը գտնենք նկարագրով, վարքով ու բարքով շատ աւելի օրինակելի: Եւ արժանիքի փաստ մըն է մեր աշակերտութեան համար եթէ ըսեմ որ մեր պաշտօնավարութեան եօթը տարին հետոյ ընթացքին ոչ մէկ ուսանողի վտարում ունեցած ենք, ոչ միայն աւտոր համար որ մենք անձնագէտ ալ երբեք չենք փախաբան զայդ, այլեւ մեր տղաքը իրենց ընթացքով տեղի չեն տուած նմանօրինակ պատժներու իրագործումին:

Մարգարեան կեանք: — «Առողջ հոգի առողջ մարմին» մէջ՝ կ'ըսէ դասական առածը: Մեր աշակերտներու մտաւորական և հոգեկան դաստիարակութեան հետ ոյժ տուինք նաեւ անոնց ֆիզիքական դաստիարակութեան: Մարգարեան մաս կը կազմէ տղոց ամենօրեայ ժամանակացոյցին, այս տարի նոյն սկզբունքը առաջին անգամ ըլլալով կիրարկեցինք նաեւ աղջիկներու համար:

Տարուայ ընթացքին տղաք բաժնուած Ազատ, Արեւիկ և Մարիս անուններով երեք մարդական խումբերու, իսկ աղջիկները Սեւան, Երեւան և Անի անուններով երեք այլ խումբերու, կատարեցին իրենց մարդական վարժութիւնները, Զուրաբի, Վոլիպոլի և Պաւլէրպոլի միջխմբական մրցումները, ինչպէս նաեւ ունեցան հետեւեալ մրցումները հայկական և օտար կազմակերպութիւններու հետ, հետեւեալ պատկերով. — Ֆուտբոլի 6 մրցումներէն 5ը ի նպաստ վարժարանիս, Վոլիպոլի 5 մրցումներէն 3ը ի նպաստ վարժարանիս, Պասքէթբոլի 3 մրցումներէն 1ը ի նպաստ վարժարանիս, Փինկ-փօնկի 3 մրցումներէն 2ը ի նպաստ վարժարանիս:

Մեր տարեկան Դաշտահանդէսը, մասնակցութեամբ մեր տղաքներուն և աղջիկներուն, տեղի ունեցաւ 8 Յունիս 1958ին, նախագահութեամբ Ալեք. Տ. Տիրան Ս. Արքեպիսկոպոսի, ժառանգ. վարժարանի գաւառի վրայ. ու այս առթիւ մեր աշակերտները լաւագոյն կատարումով մը ցուցադրեցին իրենց տարուան մը մարդական աշխատանքին հանդէսը՝ որ յամենայնիւ կը գերազանցէր նախորդ տարիներունը:

Արեւոյեցներ և Սկաւսեցներ Ս. Թարգմանչաց Վարժարանի: — Մեր Սկաւսեցներու և Արեւոյեցներու կազմակերպութիւնը կը գտնուի իր յառաջդիմական ընթացքին մէջ. անոնք ամէն շաբաթ կ'ուսնան իրենց կանոնաւոր դասախօսութիւններն ու խաղերը: Իրենց համար խանդավառութեան առիթ մը եղաւ անցեալ ամառային դպրոցական արձակուրդին մեր կողմէ կազմակերպուած եօթն-

օրեայ բանակումը՝ Պարոնտէրի ամառանոցին մէջ:

Կարգ մը արգելիչ պատճառներով թէեւ զանազան բայց յամառօրէն կ'աւելնայ թիւը մեր Սկաւսեցներուն, որ տարուայ աւարտին հասած է 20ի, իսկ Դաշտիկներուն թիւը՝ 35ի: Իսկ մեր Արեւոյեցներուն թիւն է 40, Արժուիկներունը՝ 66: Տարուայ ընթացքին մեր կողմէ ամբողջացան թէ՛ Արեւոյեցներու և թէ՛ Սկաւսեցներու համազգեստները: Մեր Արեւոյեցներուն է Օր. Աղշիւ Եղաւադեան, իսկ Սկաւսեցներուն՝ Պր. Պողոս Արքայան:

Չեւագործային աշխատանք և Տարեկան Պաշտ. Թարգմանչաց Վարժարանի: — Ուսանող ու հիւններու համար ունենք ամենօրեայ ձեռագործական աշխատանքներու պահեր, ու այս մարդին մէջ մեր վարժարանը արձանագրած է նշանակելի յառաջդիմութիւն, ինչ որ լայն գնահատանքի առարկայ եղած է միշտ ալ: Ուսն ձեռագործները յօգուտ վարժարանիս վաճառքի դրուեցան մեր տարեկան Պաշտարան՝ որ տեղի ունեցաւ 1958 Մայիս 31 Եւրոպէ և Յունիս 1 կիրակի երկու օրերուն, և ուրուն իրենց գործնական լայն մասնակցութիւնը բերին մեր ուսուցչական կազմը ու երեսուցէ մահայ խումբ մը օրիորդներ և տիկիւններ: Այս առթիւ ունեցանք նաեւ մեր գաղութէն նախնաւորներու խումբ մը, որոնց բոլորին կը յայտնենք մեր շնորհակալութիւնները: Իսկ թէ՛ ընկերային և թէ՛ անտեսական տեսակէտներէ մեր Պաշտարանը յաջողութիւն մը, որովհետեւ մեր գաղութին բոլոր անդամները մեր դպրոցական յարկին տակ առիթը ունեցան լաւագոյն ընկերային հանդիպումի մը, իսկ մեր դպրոցն ալ ունեցաւ 336 Յօրհանդէսներ Տիւարի զուտ շահ մը:

Հայ Արեւելի Յուցանողներ: — Ոգտուելով մեր տարեկան Պաշտարանի առիթէն, կազմակերպեցինք նաեւ Հայ Դպրոցական և Ճարտարապետական արուեստներու ցուցահանդէս մը, մօտ 120 ցուցանաւոր և միագոյն լուսանկարներով, իւրաքանչիւրին մանրամասնեալ բացատրութիւններով միասին, իր ժամանակին սոյն ցուցահանդէսը մեծ հետաքրքրութիւն ստեղծեց մասնաւորաբար օտար և ձեռնհաս շրջանակներու մէջ, որոնք քանիցս խնդրեցին կրկնել այս ցուցահանդէսը: Միտք ունինք մօտ ապագային աւելի ընդարձակ ծրագրով կրկնել սոյն ձեռնարկը:

Տնտեսական: — Մեր դպրոցական կրթական ծրագրին զուգընթաց ընդարձակուած է նաեւ մեր ծախսեց գլուխը: Այստեղ կուտանք ընդհանրաւ մեր տարեկան եկամուտին, քաղելով Ս. Արժուոյս Ելեմիայ Տնտեսական հաշուի տեսակէտներէն, 1957 Մայիս 1էն մինչև 1958 Ապրիլ 30:

Ե. Տ. Յիլ

4242.000

240.580

53.510

642.720

100.750

266.540

20.390

5566.490

Ե. Բ

Ամսական պատճեններ

Պաշտ. և ձեռագործի ծախք

Հանդէսներու ծախք

Վաճառքի գրեկական

Տարալուծարանի գործիքներ և stencil մեքենայի մը գնման

Մանր ծախք, գրեկական և նորագ.

Սկաւսեցներու գրեկական

Մ Ո Ւ Տ Վ

Թ. Ց. Ֆիլի

Առակերտաց բռնակներէ	895.300
Վաճառուած գրքերէ	677.260
Պագարէն եւ ձեռագործներէն	487.010
Հանդեսներ եւ խմբարկներէ	103.930
Նուիրատուութիւններէ(*)	3134.336
	5297.836
Ծախսուց առաւելութիւն վճարեալ Ս. Սթոնէն	218.654

Ինչպէս կը տեսնէք, մեր մուտքին կէսէն աւելին գոյացած է նուիրատուութիւններով, 3134 տինար: Այս գումարը արդիւնք է մեր կողմէ կատարուած բազմաթիւ թղթակցութիւններուն ու յամառ աշխատանքին:

Բարեբաւեր: — Այս աշխատանքով մենք կըրցած ենք մեր զարգացական գործին վրայ հրաւիրել ուշադրութիւնը կրթաւէր եւ աղին աշխարհը հայերուն՝ որոնց արտին զոները միշտ բաց

եղան յանուն մեր սիրելի մանուկներուն եւ յանուն անոնց կրթական գործին մեր կոչերուն: Աղին հայեր՝ որոնք իրենց արդար աշխատանքէն բաժին մը հանեցին նաեւ հայ մշակոյթի գործին ու մեզ կարելիութիւնը տալին կրթական աշխատուող մանուկներուն: Ստորեւ կուտանք մէկ առ մէկ անունները այդ բոլոր նուիրատուներուն եւ նուիրատուութեանց քանակը:

1957

Յարգանքներով Տիւար

Օգոստ. 28. — Տիկին Աթոյնիա Սողիկեան, Շիրակո	9.000
» » Տիւր Պետրոս Զօղանեան, Ռէյսին	18.000
» » » Վ. Էղոյեան, Սարրամէնթ	9.000
Սեպտ. 1. — » Գրիգոր Պարոնեան, Լոս Անճելլոս	9.000
» » » Արմի Աւետեան, Ֆրէզնո	9.000
» » Տիկին Լուսին Կիւրիկեան, Ֆիլատէլֆիա	9.000
» » » Լիլի Գասպարեան, Սարրամէնթ	9.000
» » Mr. & Mrs. Club, Բաստօն	9.000
» » Բաստօնի եկեղեցւոյ Տիկնանց Միութիւն	9.000
» » Օրիգոն Պէրա Նանարեան, Նորթ Պլէյկէն	9.000
» 30. — Կիւլապի Կիւլպէնկեան Հիմնադրութիւն	360.000
Նոյեմ. 1. — Տիւր Արա Եարսթ, Նիւ Իորք	9.000
Դեկտ. 12. — Այնթապի Հայրենակց. Միութիւն, Ամերիկա	19.000
» » Տիւր Ճօրն Պէյլէրեան, Տիթթոյթ	18.000
» » Տէր եւ Տիկին Բ. Ասպեան, Շիրակո	9.000
» » Բիւրանոյ Հայր. Վեր. Միութիւն, Ամերիկա	43.000
» » Տիւր Թադէոս Թեմազեան, Եդմոն	9.500
» » UNRWAT	320.000
» 31. — Mr. & Mrs. Club, Բաստօն	18.500
» » Տիւր Զալի Արմանեան, Բաստօն	9.200
» » » Գառնիկ » » »	9.200
» » » Սեմիան Փիլիպպոսեան, Ֆիլատէլֆիա	38.500
» » Տիկին Վ. Նեսուրեան, » » »	38.500

1958

Յունիս. 2. — Տիւր Արաւէն Օսպալեան, Ֆիլատէլֆիա	8.91
» 23. — Տիկին Մեօնիլա թիմուր, Լոս Անճելլոս	9.100
» » 1st Congr. Church Ladies (Wellesley)	8.500
Փետր. 1. — Տիւր Ճիվան Խարակոզեան, Ֆրէզնո	8.200
» 2. — Հայ Կարօս Ռամոնեան Ամերիկանոյ Բարեկամ Եր	236.000
» 6. — UNRWAT	100.000
» 13. — Տիւր Զարի Աւետեան, Ռիչմոնտ	8.500
» 22. — Կրտսեր Տիկնանց Միութիւն, Ֆիլատէլֆիա	8.000
» 23. — Տիւր Սեդրաք Սալթանեան, » » »	10.500
» » Օրիգոն Համեսուհի Ամերիկեան, Թուլարի	17.000
» » Տիկին Թումանեան, Լոս Անճելլոս	8.500

(*) Այս նուիրատուութիւններուն մէկ մասը, նուիրատուներու անուններով միասին երեքսն են մեր նախորդ տարուան Տեղեկագրի ցուցակներուն մէջ:

1958

Յարդանանեան Տիւար

Ապրիլ 29. — Տիար Աղաթի Այվազեան, Սարրամէնթօ	9.050
» » » Ճան Օհաննէսեան, Յրէզնօ	9.050
» » Տիկին Մ. Միքայէլեան, Պոսթոն	9.050
» » » Ուլսաննա Տէր Յակօբեան, Պոսթոն	9.050
» » Mrs. H. A. Collins, Օրլէնս	9.050
» » Տէր Էւ Տիկին Աւետիս Սուսանեան, Նիւ Եորք	9.050
» » Տիար Սիմօն Ճիւնկեղեան, Տիքթոյթ	9.050
» » Տիկին Սրբունի Պետկեան, Նիւ Եորք	9.050
» » Տիար Սիմօն Շմաւոնեան, Նիւ Եորք	9.050
» » Տիկին Ս. Լ. Յակօբեան, Յրէզնօ	36.000
» » » Աբօյօնիա Սողկիեան, Շիրակօ	9.050
» » » Թագունի Դանիէլեան, Պոսթոն	9.050
» » Տիար Արմի Աւետեան, Յրէզնօ	9.050
» » » Ա. Բարիջանեան, Ռիտլի	9.050
» » Օրիմոյ Զարունի Ապանեան, Էվրնսթըն	9.050
» » Տիկին Լիլի Գասպարեան, Սարրամէնթօ	9.050
» » Տիար Արա Եարսըմ, Նիւ Եորք	9.050
» » Տիկին Սարենիկ Տէր Գալիթեան, Քլիվլէնս	8.500
» » Տիկին Հայասան Պէյքը, Յրէզնօ	8.500
» » Տիքթոյթի Հայ Վեթերաններու Միութիւն	17.500
Մայիս 15. — Հաւարք Գարակէօղեան Հիմնադրութիւն (Օր. Լ. Գարակէօղեանի միջոցաւ)	302.000
» » Տիկին Կիլի Այվազեան, Նիւ Եորք	7.240
» » » Սառա Խոյիկեան, Պոսթոն	9.050
» 31. — Տօքթ. Մ. Յակօբեան, Յիւստէյնիս	9.000
» » Տիար Պետրոս Զօպանեան, Ռէյսին	18.000

Այս առթիւ կ'ուզենք ընել հետեւեալ յիշատակութիւնները: Ինչպէս կը տեսնէք, մեր մեծագումար նուիրատուներու կարգին կուգան. —

Հաւարք Գարակէօղեան Հիմնադրութիւնը: — Որ տարեկան 1000 տոլարի շարունակական նուիրատուութեամբ կը պահէ մէկ ամբողջական դասարան մը: Կարգադրեցինք որ, յետ այսու, մեր երկրորդական Բ. դասարանը նկատուի Հաւարք Գարակէօղեան Դասարան, ու առ այս զետեղեցինք նաև հանգուցեալ Հասկըրտ Գարակէօղեանի աւանդով յիշատակարան մը նոյն դասարանի ճակատին: Մեր զգածուած շնորհակալութիւններ թէ՛ կազմակերպութեան և թէ՛ մանաւանդ այս նուիրատուութիւնը կարելի դարձնող անձին, Օր. Լիլիա Գարակէօղեանին, կրթանուէր և շատ սիրուած ազնիւ հայուհիին՝ որուն մօտէն հետաքրքրութիւնը հայ կրթական գործին մեզ բոլորս երախտապարտ կը ձգէ:

Կիլիպի Կիլպէնկեան Հիմնադրութիւնը: — Որ տարեկան 1000 տոլարի նուիրատուութեամբ մը կը պահէ ամբողջական դասարան մը, դարձեալ կոչուած իր անունով (երկրորդական Գ. դասարան): Շնորհակալութիւն Հիմնադրութեան բոլոր կրթանուէր անդամներուն:

Համաեքսոսահայ Վեաբիմացի Միութիւնը: — Այստեղ կը յիշատակենք զիրենք մասնաւորապէս անոր համար որ թէև ցարդ մեզ չէ հասած գումարը և սակայն անցեալ դպրոցական տարեշրջանին համար արդէն իսկ խոստացած են 600 տոլարի նուիրատուութիւն մը, զոր շուտով կը ստանանք, համաձայն իրենց վերջին նամակին:

Հայ Ուսանողներու Ամերիկանայ Բարեկամներու

Միութիւնը: — Խումբ մը Ամերիկահայեր են ասոնք որոնք զխաւարութեամբ Պր. Մովսէս Մովսէսեանի կազմակերպած են Մերձաւոր Արևելքի Հայ դպրոցներու օժանդակութեան ձեռնարկ մը: Այս ձեռնարկէն մեր զարցըր օգտուած է 236 տինարի գումարով մը: Շնորհակալութիւն բոլորին, ինչպէս նաև իրենց Պէյքըթ Ժաքնակ պատուոյ գործակալ Պր. Ճօրճ Զամիլեանին:

Օրհնեալ ըլլան մեր բոլոր նուիրատուները և թող առատանան Աստուծոյ բարիքներով:

Մեր Շնորհաւարները: — ա) Մանկապարտէզի չրջանաւարտներ, թիւով 60, որոնք անցեալ Կիրակի արդէն իսկ ստացան իրենց Մանկապարտէզի աւարտական վկայականները Զերդ Սրբազնութենէն:

բ) երկրորդական վարժարանէն չրջանաւարտ աշակերտներ, 8 երիտասարդ-երիտասարդուհիներ, ազնիւ, ուշիմ, ազգանուէր և բարի հոգիներ, որոնք մօտահեմ որ պիտի ըլլան մեր դպրոցին և վանքին պատիւ բերող անձնաւորութիւններ, ու հաւատարիմ պիտի մնան իրենց ազգին, մայրենի եկեղեցիին և մեր Ս. Աթոռին:

Ի վերջ Տեղեկագրիս, յանուն Ս. Թարգմանչացի վարժարանի աշակերտութեան, անոնց ծնողներուն և ուսուցչական կազմին կը յայտնենք սրտագին շնորհակալութիւն Զերդ Բարձր Սրբազնութեան, Պատ. Տնօրէն Ժողովին և Ս. Յակօբեանց Միաբանութեան, Զեր Բարձր հովանաւորութեան, գործընկերներին և անխիջական հետաքրքրութեան համար, ինչ որ մեզ բոլորիս համար եղաւ խթան աշխատանքի ու խանդավառութեան, ու խարիսխը մեր դպրոցական բոլոր նուաճում-

ներսն։ Որչափ բարեբաղում էր գգանք մեծ քանակ մասնաւորաբար Սուրբ Քաղաքի դժբախտ այս օրերուն, երբ կը մտածենք որ Ս. Թարգմանչաց վարժարանի կրթական գործը շնորհիւ Ձեր Սրբազնութեան և Ս. Աթոռի քաջամեծ Սրբա-

մեղունեցէք, սիրելի Սրբազան Հայր, մեր քր. զիտիան սիրոյ և յարգանաց հաստատեցրէ։

Հանգէս աւարտին, Ամեն, Սրբազան Հայր կատարեց Վեպականներու և մրցանակներու քաջամեծ երկրորդական քաժնի 8 երկուս ընթա-

ՍՐԲՈՑ ԹԱՐԳՄԱՆՉԱՅ ԵՐԿՐՈՐԴԱԿԱՆ ՎԱՐՃԱՐԱՆԻ ՌԵՍՈՒՅՑԱԿԱՆ ԿԱԶՄԸ ԵՒ ՇՐՋԱՆԱԿԱՐՏՆԵՐ

բանութեան ոչ միայն չէ ազդուած Ս. Քաղաքի տաղնայններէն, այլև յարատե ճիշդեւ կատարած է կրթական աշխատու հումանիտար։

Մեր հրախառնողական դպաստմեներուն հետ

ցաւարաններուն, և հանդէսը փակեց ուսանողներուն և ձեռնդներուն ուղղած իր ապաստիլ յորդորականով ու Տէրունական աղօթքի միաբերան երգեցողութեամբ։

ՍՐԲՈՑ ԹԱՐԳՅԻ ՀԱՆԳԵՍ

ԺԱՌԱՆԳԱՆՈՒԹՅԱՆ ՎԱՐՃԱՐԱՆԻ

ԵՒ

ԸՆԾՈՍԱԲԱՐԱՆԻ

17 Յուլիս, Հինգշաբթի երեկոյան ժամը 7.30ին տեղի ունեցաւ ժողովը. վարժարանի և Ընծայարանի Ամսփրքի Հանգէսը և Մրցանակաբաշխութիւնը՝ վարժարանի սրահին մէջ, նախագահութեամբ Ամեն. Ընտրեալ Ս. Պատրիարք Հօր և ի ներկայութեան Պատ. Միաբանութեան անդամներուն և հրաւիրեալներու քաղաութեան։

Հանգէսը սկսաւ «Որտե՞րտե՞ր» վարժարանի քայլերգով, որմէ ետք Ընծայարանի Սարկաւադներէն և ժող. սաներէն ոմանք ըրին արտասանութիւններ՝ հայերէն, արաբերէն և անգլերէն լեզուներով, կարգադրին ինքնագիր շարադրութիւններ, տուին խմբերգներ՝ ղեկավարութեամբ Պր. Վահէ Գալայանեանի։

Հանգէսին երկրորդ մասը սկսաւ «Ով յարկ

վսեմ» երգով։ Ապա, Բար. Գաւրիկ Սիկ. կարգաց խնամաւած ուղերձ մը ի դիմաց վարժարանի ուսանողութեան՝ ուղղուած Ամեն. Սրբազան Հօր, որմէ ետք Տեսուչ Հոգ. Տ. Թարգմ. Վրդ. կարգաց վարժարանի միամեայ գործունէութեան մանրամասն տեղեկագիրը՝ գործաւորաբար տարեւ։

«Ամսփրքի այս հանգէսը առիթ մըն է որպէս զի անդրադառնանք երեսուցէ մի ժառ. վարժարանի և Ընծայարանի 1957-58 չրջանի մէկ տարուան աշխատանքներուն և ձեռք բերուած արդիւնքներուն։ Այս առթիւ, Աստուծոյ օրհնութիւնը կը հայցենք մեր ժողովուրդին այն դաւաններուն վրայ, որոնք իրենց նիւթական օժանդակութիւնը չեն զլանար ժառ. վարժարանին, տարեկան իրենց կանոնաւոր նուիրատուութեամբ։

Նշանակուեց Գործ. Տեսչի և Սեպի - Տեսչի - վարժարանի Տեսուչ Գեր. Տ. Հայկազուն Լիպսի Ս. Էջմիածին փոխադրուելու հետեանքով, վանքին համար, ինչպէս նաև համադրային տեսակէտով

կենսական այս Հաստատութիւնը՝ Ժառ. Վարժապետը, կը մնար առանց տեսուչի։ Զերդ Ամենապատեւութեան 14 Սեպտեմբեր 1957 թուակիր հրամանագրին և Պատ. Տնօրէն Ժողովի որոշման համաձայն, առժամայէս ստանձնեցի Ժառ. Վարժարանի Տեսչութիւնը, իրրեւ օգնական և փոխտեսուչ ունենալով։ Զօգ-Տ. Արիւս Արեւոյ Շիր-վանեանը, որ Օգոստոս ամիսէն նշանակուած էր այդ պաշտօնին։

1957 Նոյեմբերին, Զօգ-Տ. Արիւս Արեւոյ Շիր-վանեանը, փոխ-տեսուչ պաշտօնին նշանակուեցաւ Զօգ-Տ. Լեւոն Արեւոյ Արեւիկային, որ խելջ. մտօրէն կատարեց և կը կատարէ իր պաշտօնը։ Զօգ-Տ. Արիւս Արեւոյ Շիր-վանեանը չըջանէն հաստատուած կարգապահութիւնը շարունակելով՝ աւանդներու ամենօրեայ կենցաղին մէջ։

Աւսուցչական կազմ։ — Նոյնքան բարերախոհ կը զգամ ինքզինքս, ինձի գործակից ունենալու համար դաս մը ուսուցչներու, որոնք իրենց պաշտօնին գիտակցութեամբ, իրենց դասաւանդած նիւթերուն և աշակերտներուն հանդէպ ունեցած իրենց սէրով, և տեսչութեան հետ գործակցելու իրենց պատրաստակամութեամբ, մեծապէս թեթեւեղեցին տեսչին և փոխ-տեսչին ուսերուն ծանրացոյց ընելը։

Ժառ. Վարժարանի և Ընծայարանի ուսուցչական կողմը, բացի Զերդ Ամենապատեւութեանէն, որ Ընծայարանի աւանդներուն հաճեցաք դասաւանդելի Ընդհ. Եկեղեցւոյ Պատմութիւն և Իրարար լեզու, կը բաղկանայ տասը հոգի որական և վեց աշխարհական ուսուցչներէ։ Ետքի թացատեւութեամբ, ուսուցչները կանոնաւորաբար և ժամանակին ներկայ գտնուած են իրենց դասերուն։ Իւրաքանչիւր դասարանի մէջ ուսուցչներուն ստորագրութեան համար գրուած ներկայութեան տետրակէն կարելի է տեսնել ասիկա։

Աւսուցչական ժողովներ։ — Տարուան ընթացքին ունեցած ենք ուսուցչներու հետ ամսական ժողովներ։ Թիւով ութը նման ժողովներու մէջ որոշումներ տրուած են աշակերտներու նիշերու առօրինակաւորման մասին, ինչպէս նաև նկատի առնուած են իւրաքանչիւր աշակերտին աշխատասիրութեան, նկարագրին և ընդհանուր վարք-ուելակերպին հետ կապ ունեցող հարցեր և նկատողութիւններ, ուսուցչներուն և Տեսչութեան կողմէ մատակերարուած իսկ աշակերտներուն պատահութեան տուած են որ իրենց դիտողութիւնները կատարեն ուսուցչներուն և գասանիութեան մասին, ներկայացնելու համար գանձեք ուսուցչական ժողովներուն։

Ուսուցչական ժողովի մէջ որոշուած կայացնելէ յետոյ, յայտնած են աշակերտներուն թէ իւրաքանչիւր դասանիւթի համար անցման նիշն է 60՝ հարիւրի վրայ։ Նոյնը նաև ընդհանուր միջնակցական դասարան փոխելու համար։ Իսկ դասանիւթերը բաժնուած են աւագ և կրտսեր խումբերու, ըստ մեր վարժարանին մէջ անոնց ունեցած կարեւորութեան։ Եւ դասարանին բոլոր դասերուն տրուած բարձրագոյն թիւերուն ընդհանուր գումարը այնպէս մը կարգադրուած է որ

հասարակ 1000 թիւին։ Իսկ աշակերտին առաջնութեան կարգը իր դասարանին մէջ կ'որոշուի իր շահած թիւերուն ընդհանուր գումարով։ Իր դասարանին՝ և մասնաւոր դասերու մէջ յառաջագիմ աշակերտը մրցանակ կը ստանայ, եթէ սակայն իր միջինը 100ի վրայ 75 կամ աւելի է։

Բացի նոր գնուած դասագիրքերէ, սրէնսլոյով բաղկացրուեցան դասանիւթերը հետեւալ դասերուն. — Ու. Երկրի Պատմութիւն, Ու. Գիրք, Իմաստասիրութիւն և Աստուածաբանութիւն։

Անստիան Նիշերէն դաս, աշակերտներուն տրուած են Նիշեր կրկու պաշտօնական քննութիւններու առիթով — կրտսեմայ յնութիւններ, որոնք անդի ունեցան Փետրուար 11-19, և ամսագրի քննութիւններ՝ Յունիս 23-Յունիս 1։ Խնդրաց Դեքտակցութիւն։ — Ուսուցչներու հետ խորհրդակցութեանց չափ կարի որ կը նկատուի ծնողներու բարոյական ազդեցութիւնը իրենց դասակաց վրայ։ Եւ որովհետեւ մեր վարժարանը շատ իմաստուն սկզբունք մը որդեգրած է կրտսեմայէն և չըջակայքէն աշակերտներ չընդունելու, ուստի թղթակցութիւններ կատարած են աշակերտներու ծնողաց հետ, կրտսեմայ քննութիւններէն յետոյ անոնց զրկելով իրենց դասակաց ամսական դասաւանդութեանց և կրտսեմայ քննութեանց մէջ ձեռք բերած կրթական յաջողութեան և վարք ու բարքի պատկերը։ Երկրորդ նամակով պարզած են ծնողներուն իրենց դասակաց նիւթական կացութիւնը, յայտնելով որ աշակերտներուն անձնական զրամբ ի պահ կը գրուի փոխ-տեսչին մօտ, ելքն ու մուտքը արձանագրելով առանձին տոմարի մը մէջ, որպէսզի աշակերտները անհրաժեշտ պիտոյքներու համար միայն գործածեն գայն։

Բացի թղթակցութիւններէ, առիթ ունեցայ ծնողներէն ոմանք անձնապէս ճանչնալու և խօսելու անոնց իրենց դասակաց մասին, երբ անոնք այցելութեամբ և կամ Ս. Զատիկի առթիւ ուխտաւորաբար Երուսաղէմ գտնուեցան։ Այնքան կարի որ էր և օգտակար եղաւ այս անձնական ծանօթութիւնը ծնողաց հետ, աւելի լաւ ըմբռնելու տեսակէտէն աշակերտին նկարագրի կարգ մը զիմերը։ Սուրբ Զատիկի առթիւ Երուսաղէմ եկած ծնողքները ընտանեաց վարժարան ձեւաբանին մէջ, և Զատիկի գիշերը ունեցանք հաւաքով մը՝ ծնողներու և բարեկամներու ներկայութեան, որ աշակերտները կատարեցին երգեր և արտասանութիւններ, և ես պատշաճ նկատեցի խօսել ժառանգաւորաց վարժարանի և անոր նպատակի մասին։

Տակաւին, գանապան ծնողներու 27 նամակներ գրած են իրենց դասակաց կազմակցութեամբ, ասոնց իրրեւ աշակերտ ընդունուելուն և կամ վարժարանէն հեռանալուն առիթով։ Իսկ բացի օրական ցաւակցական նամակներէ, գրուած երկու օրականագներու ընտանիքի անդամներուն, ընտանիքին հօրը մահուան առիթով, տասնեմէկ վկայագրեր տրուած են զիմում կատարած հին ժառանգաւորներու և վարժարանէն տարուան ընթացքին մեկուսւած աշակերտներու։

Ուսանողները: — 1957 Յունիս 1ին, ժառանգաւորաց վարժարանին մէջ ներկայ էին 25 աշակերտներ՝ չորս դասարանով, իսկ Ընծայարանին մէջ վեց սարկաւազներ՝ Ընծայարանի Ա. տարին աւարտած՝ Նոյն տարւոյ Յունիսին, Ընծայարանի Գ. և Բ. դասարաններու չորս սարկաւազները միասին արեւոյ ձեռնադրուած էին, վերակոչուելով Տ. Դաւիթի, Տ. Արիս, Տ. Լեւոն և Տ. Ոհան:

Ժառանգաւորաց վարժարանի աւարտական Գ. դասարանէն երեք հոգի միայն յանձնառու եղան կուսակրութեան ուխտին և սարկաւազ ձեռնադրուեցան: Պատ. Տնօրէն Ժողովը նկատի առաւ աշակերտներու կրթական վիճակը և կարելիութիւնները, և որոշեց ժառ. վարժարանին մէջ պահել 20 աշակերտ միայն, Նախապատրաստական և Առաջին դասարաններու բաժնուած, իսկ Ընծայարանի և ուսանողներու վրայ աւելցնելով երեք նորերը, կազմել Ընծայարանի մէկ դասարան միայն:

1957 Յունիսին, Պատ. Տնօրէն Ժողովի որոշումով երբ այցելեցի Սիրիոյ և Լիբանանի 30 հայ վարժարանները, ժառանգաւորաց վարժարանի համար աշակերտ ընտրելու պաշտօնով, զիման իմանալով 30 աշակերտներուն մէջէն միայն հինգը յանձնարարած էի իբրև յարմարագոյնները: Աստուծոյ զատ, ուղղակի վարժարանի Տեսչութեան զիման կատարողներ եղած են, և 1957 Հոկտեմբեր 1ին դասաւանդութիւնները սկսուած են 26 ժառանգաւոր և 9 Սարկաւազ ուսանողներով:

Տարուան ընթացքին, այս ուսանողներէն հինգը իրենց ծնողաց մօտ զրկուեցան իբրև անկարգ կամ ուսման անատակ աշակերտներ: Իսկ ութը հոգիներ հեռացան վարժարանէն, կամ իրենց ծնողաց կարօտին չգիմանալով, կամ, ըստ իրենց, կարգապահական կենցաղը ծանր գտնելով: Ընծայարանի ուսանողներէն երեքը զրկուցին իրենց ուխտին:

Վարժարանի ներքին կեանքը: — Ժառ. վարժարանի ներքին կեանքը հնչող կեանք մը չէ՝ տըրուած ըլլալով որ, բացի ուսումնական պարտականութիւններէն, աշակերտները պարտաւորութիւններ ունին ժամապաշտական, Սուրբ Տեղեաց և Միաբանութեան հաւաքական կենցաղին պահանջներուն նկատմամբ:

Հոգեւոր այս Հաստատութեան նպատակն է նախ սեռմունքով և նկարագրով կիրթ անհատներ պատրաստել, հաւատարմօրէն ծառայել կարենալու համար Քրիստոսի Սուրբ եկեղեցիին մէջ և հայ Ժողովուրդի հոգեւոր և մշակութային յառաջդիմութեան համար: Երկրորդ՝ վարժեցնել աշակերտը կարգապահութեան և օրէնքներու հաւանդութեան:

1948էն ի վեր, տնտեսական, կրթական, ներքին ու արտաքին աննպաստ պայմաններ իրենց խորունկ հետքերը թողած էին նաև ժառ. վարժարանի ներքին կեանքին վրայ, նման այգիի մը՝ որուն ցանկապատը քայքայուած, ինչպէս Գլխէ Սաղմոսերգուն, Վիթեն զնա անցաւորք

ձևապարհին: Սակայն Աստուծոյ օգնութեամբ, ուսուցիչներու օժանդակութեամբ, Ընծայարանի ուսանողներու գիտակցութեամբ, ժառանգաւորաց վարժարանի աշակերտներու բարեկամաց, ղութեամբ, մէկ տարուան մէջ հալիս քարքարուտը կարելի եղաւ մաքրել նման պարտէզի մը:

Բարեկրթութեան կանոններ: — Անհրաժեշտ նկատեցի որոշ ծրագրով մը խօսիլ աշակերտներուն, թէ՛ սեղանատան մէջ և թէ առաւօտները դասաւանդութենէն տարբեր վայրկեան առաջ, բարեկրթութեան կանոններու մասին, պահանջելով առնչ գործադրութիւնը:

Սարկաւազաց հաւաքներ: — Սարկաւազներու հետ Ուրբաթ գիշերները ունեցած ենք շարժական հաւաքներ, որ մէկ կողմէ ծրագրած ենք Շարժ գիշերներու դասախօսական և այլ երեկոյթներու յայտագիրները, և միւս կողմէ զբաղած ենք իրենց կրթութեան, կենցաղին և պարտականութիւններուն հետ կապ ունեցող խնդիրներով, և կէսական ժամ՝ տրամադրած՝ օգտակար գիրքի մը ընթերցումին: Ա. Ստեփանոսի տօնակատարութեան առիթով, զեղեցիկ գաղափարը ունեցան և նուէրներ տարին հիւանդանոցներու մէջ գտնուող հայ հիւանդներուն:

Շարքաբեշտ երեկոյթներ: — Կազմակերպուեցան Շարքա գիշերներու իմացական կրթանքները: Իւրաքանչիւր երեկոյթին պատասխանատու սարկաւազը պատրաստած է յայտագիրը արտասանութեանց և երգերու, և վարած է օրուան յայտագիրը, մինչ երկրորդ սարկաւազ մը ներկայացուցած է գլխաւոր նիւթը: Այսպէս, յաջորդաբար ներկայացուած են Գեորգ Գ. Մակար Ա. և Նիքոլէս Ե. Աշտարակեցի կաթողիկոսներու շրջանը, և խօսած են «Արեւսի եւ Գիւտութեան յարաբերութիւնը» նիւթի մասին և կազմակերպած են վիճարանական երեկոյթներ, «Իրիշք Ըստ» և «Պատիժը անհրաժեշտ է դասխաղալութեան մէջ» նիւթերու շուրջ:

Իսկ դասախօսական երեկոյթներու համար հրաւիրուած են հոգեւորական և աշխարհական անձեր՝ որոնք խօսած են հետեւեալ նիւթերու վրայ:

1. Կամուռ արարներ եւ անոնց գործնական արարական արժէքը (Տ. Շնորհք Եպս.)։ [Վրդ.]։
2. Մեղանշում եւ ապաշխարութիւն (Տ. Թորոգոմ)
3. Եօրր մօլութիւններ (Տ. Ներսէս Վրդ.)։
4. Գրական վերլուծում, «Առաւի Երբ»՝ Վահան Թէքեանի (Տ. Զաւէն Վրդ.)։
5. Գրական վերլուծում, «Հայտնութիւն»՝ Ա. Ե. տիք Իսահակեանի (Տ. Զաւէն Վրդ.)։
6. Հայ նախադասութիւններ (Տ. Կիւրեղ Վրդ.)։
7. Ժառ. վարժ. պատմական (Տ. Սրիս Արդ.)։
8. Խղմնագիր եւ անոր դերը կեանքին մէջ (Տ. Լեւոն Արդ.)։ [Ոհանեան]։
9. Ամբիթեան արդի գրականութիւնը (Վարուժան)
10. Եկեղեցին եւ անոր յսկանքները (Տ. Թորոգոմ Վրդ.)։

Իսկ երկու անգամ խօսած եմ յանդատարատից խօսելու վարժութեան մասին, տեղւոյն վրայ ընտրուած 8-10 աշակերտներու կատարել տալով այդ վարժութիւնը, երկու երեկոյթներու

ընթացքին, գունաւոր և մոզական լապտերով լուսանկարներ ցոյց տալով Պատարագէն անոն-
ւած գլխաւոր պահերու, բացատրութիւն տուած
եմ Պատարագի խորհուրդին մասին Այս լուսա-
նկարները պատրաստուած են Ամերիկայի Հայց,
Ենկղեցոյ երիտասարդաց կազմակերպութեան
կողմէ: Երկու առիթներով խօսած եմ նաև Առող-
ջապահական գիտելիքներու մասին, նկատի առ-
նելով մեր աշակերտներուն տարբեր և Ֆիզիքա-
կան հասունութեան շրջանը:

Խորմեան Հայրիկի մահուան 50ամեակին առիթով կազմակերպուած հրապարակային տոնա-
կատարութեան մէջ ժառանգաւորաց աշակերտ-
ները բերին իրենց մասնակցութիւնը յայտադ-
րին իրագործման մէջ:

Դաւանմանի նուագաձայնիւն: — Այս տարի բա-
րեբախտութիւնը ունեցանք զաշխատութիւն մը ու-
նենալու վարժարանիւ մէջ, նուիրուած եղիպ-
տանայ գաղայիներէն Իսովէն Փափաղեանի կողմէ:

1958 Փետրուարու տաղուած այս զաշխա-
տութիւնը սպասարար եղաւ մեր աշակերտներուն, ու-
րանցմէ 9 հոգի կանոնաւոր դասընթացքի հետե-
ւեցան, և Պր. Վահէ Դաւալանի ջանքերուն
շնորհիւ կազմակերպեցին զաշխատութիւնը: Եւ ապա-
ծութեան առաջին հանդէսը, 21 Յունիս 19: Տիւն:

Իրաւական օգնութիւն: — Բացի Եւրոպա-
կան և Ենկղեցական երաժշտութեան դասըն-
թացքներէն, վերջին քանի մը ամիսներէ ի վեր,
չարաթը մէկ գիշեր, աշակերտները մտիկ կ'ընեն
երաժշտական ձայնապնակներ, որոնք կը ներկա-
յացնեն զասական գործերը մեծ ժողովուրդներու
երաժշտութեան:

Մարզանք: — Իմացական կրթութեան բնորոշ կող-
քին մեծ կ'սրկորու թիւն ունի մարմնավարութեանը:
Դժբախտաբար սակայն տարուան սկիզբէն
կարելի չեղաւ ունենալ մարզանքի ուսուցիչ մը:
Այս պատճառաւ աշակերտները իրենք կազ-
մակերպեցին իրենց խաղերը, թէև ոչ զօճացու-
ցիչ կերպով, և ունեցան ֆութպոլի, Պասկէթ-
պոլի, Վոլեյպոլի և Ֆիշիկ - ֆութբոլի խաղեր:

Մայիս ամիսէն սկսեալ, Պր. Յակոբ Մէնէշ-
եանը բարի եղաւ չարաթը երեք անգամ վար-
ժեցին մեր տղաքը խմբական խաղերու:

Իսկ 1957 Հոկտեմբեր ամիսէն սկսեալ, ամէն
առաւօտ զարթնումի սովորական ժամանակէն 15
վայրկեան առաջ արթննալով, այսինքն ըստ օր-
ուան ժամը 4:30ին կամ 5ին, ուսանողները կը
կատարեն խմբական մարզանք, իմ մասնակցու-
թեամբ:

Պարզապատկերութիւն: — Փոխ-Տեսչին հակօդու-
թեան ներքեւ, աշակերտները կանոնաւորապէս
մշակած են իրենց խմբային յանձնուած պար-
տէզի ածուները, որոնց ծաղիկներէն փունջեր
կազմած, զարդարած են սրբատեղեաց մեր խո-
րանները:

Նորոգութիւն: — Երեսուածական նորոգութեանց
մէջ յիշատակութեան արժանի են Վարժարանի
ցանկապատին նորոգութիւնը և երկրորդ ջրամ-
բարի մը շինուելը, քանի որ ջուրի պակասը մեծ
անպատեհութեանց առջև կը դնէ ուսանողու-
թիւնը: Իսկ ննջարաններու մէջ, աշակերտներու
մանկականներուն առջև, սովորապէս կը ծածկու-
նամար, Փէլթութարանի վաճառականներէն Մ.
Դալպեան ընկերութիւնը նուիրեց կանաչաւուն

ընտիր փուստներ: Աշակերտներուն խաղի զգեստն
ու կոշիկները պահելու համար 30 առանձին դա-
րակներով երկու պահարաններ շինուեցան:

Աղօթքի նամար քննարկել: — Վերջացնելէ
առաջ, աւելորդ չեմ նկատեր խորհրդածութեան
նրաթ հայթայթել հետեւեալ կէտերը: —

1. Ժառ. Վարժարանը արդիւնաւորապէս ծա-
ռայելու համար իր նպատակին, անհրաժեշտ կա-
րիքն ունի նոր շէնքի մը, ուր նկատի առնուած
Ըլլան դասարանի, սերտոցութեան, թատերական
և երաժշտական հաս. քայմիներու համար անհրա-
ժեշտ դիւրութիւնները, նաև բաղնիքի, խաղե-
րու և ննջարաններու համար կարիւր կարգ ու
սարքը:

2. Նոյնչափ կարիւր է սնունդի կանոնաւոր-
ութիւնը աշակերտներուն համար, որոնք առ
հասարակ աճման տարիքի մէջ կ'ընդունուին
Վարժարանէն ներս: Այս տարի փորձը բրինձ,
Տնորէն ժողովի կարգադրութեամբ, նախաձեռնի
մէջ փոքրիկ փութիւնութիւն մը մտցնելու և ընթ-
րիքէն առաջ նա. ազգային քանակով յատկու-
ածական սնունդ հայթայթելու:

3. Կարիւր է որ ժառ. Վարժարանը ընդուն-
ուող աշակերտները ընտրուին ուսումնական նոյն
մակարդակը ունեցող վարժարաններէ և զասա-
րաններէ, որպէսզի զաստատուութիւնը անար-
գել Ըլլայ ուսուցիչներու համար:

4. Ժառ. Վարժարանի ուսումնական մակար-
դակը պէտք է բարձրացնել պետական քննու-
թեան մասնակցի կարենալու առտիճանին:

5. Թէև հայկական հաստատութիւններու մէջ
հայիւ թէ մասաք գտած, բայց կրթական կարե-
ւոր հաստատութիւններու, մանաւանդ գիշեր-
թիկ զորոյցներու մէջ, մեծ կարեւորութիւն կը
տրուի խորհրդական ուսուցիչի մը ներկայու-
թեան: Երան պաշտօնն է հետաքրքրուիլ իւրա-
քանչիւր աշակերտի կեանքով, առանձնաբար,
զառնալով անոր խորհրդականը, աշակերտին թէ՛
ընկերային խնդիրներուն և թէ՛ անհատական
կենցաղի հարցերուն լուծման մէջ: Տեսուչ և փոխ
տեսուչ, իրիկ օրէնցիկի և գործադիր անձեր,
անյարմար են խորհրդական Ըլլալու:

Ահա մէկ տարուան համար Տեսչին, փոխ-
տեսչին, ուսուցիչներուն և աշակերտներուն առ-
աջագործութիւնը և ձեռք բերած արդիւնքը:
Դիտենք թէ այս արդիւնքը հազիւ երկու սփ կը
լեցնէ: Զայն մենք սիրով նախ կ'ընծայենք Աս-
տուծոյ, ապա մեր սիրելի ազգին և Ս. Յակոբ-
եանց դարաւոր այս Հաստատութեան անձնուէր
Միաբանութեան և Զերդ Ամենապատուութեան,
որպէսզի յանուն Աստուծոյ օրհնէք զայս ժառ.
Վարժարանի և Ընծայարանի բոլոր բնակիչներն
ու մշակները, որոնք վստահ եղէք որ փառակ-
ցութիւնն ունին իրենցմէ սկնկալուածին, և
վճարակալութիւնը՝ յառաջ երթալու և բարձրա-
նալու զէպի սգադաթմ արփաւէտ, թէ իսկ ա-
տիկա Ըլլայ կսկածալէն և արիւննէլն:

Տեղեկագրի ընթերցումէն ետք, մարզանքի և
Հայրը բաժնեց ուսանել, վարքի, մարզանքի և
պարտիկամականութեան մէջ յաջող սաներուն
մրցանակները, ու իր խրատական-փափման խօս-
քէն ետք հանդէսը փակուեցաւ «Տէր կեցոյ» մաղ-
թերգով և Հայր մերով՝ գիշերուան ժամը 9.30ին: